

שאל

אביך ויגידך

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 17:28

יציאת השבת: 18:25

ד' ניסן תשע"ג

גיליון מס' 109

שאלות ותשובות על הפרשה

מאת ר' עזרא מרום

עונג שלבת

ויקרא — אלף זעירא

האלף הזעירא ב"ויקרא" באה לרמז כי אין לימוד התורה מתקיים אלא אצל אדם שמקטין עצמו ונוהג בענוה. 'אלף' - כלומר, לימוד תורה ("ואאלפך חכמה") - מתקיים רק אצל 'זעירא' - מי שזעיר בעיני עצמו. כדרך שמובא בילקוט, שלפיכך זכה משה רבנו לקריאה זו, "ויקרא אל משה", משום שהיה עניו ובורח מן הכבוד באמרו: "לא איש דברים אנכי".

חכמינו אמרו על כך: "כל הרודף אחר שררה - שדרה בורחת ממנו, כל הבורח מן השררה - שררה רודפת אחריו. ולפי שהיה משה עניו ובורח מן הכבוד, רדף אחריו הכבוד והשם יתברך קרא רק אליו לבוא לאהלימועד.

מסופר שאיש אחד בא לפני הרבי ר' בונם מפשיסחה ז"ל ושאל אותו:

"הנה תמיד בורח אני מן הכבוד ואף על-פי-כן אין הכבוד רודף אחרי, היכן איפוא האמת שבדברי חכמינו?"

השיב לו הרבי ר' בונם:

"מתוך שאלתך משמע, שבשעה שאתה בורח מן הכבוד הרי אתה פונה מדי פעם בפעם לאחורין, לראות אם הכבוד רודף אחריך. ממילא כשהכבוד רואה שאתה פונה אליו, הריהו סבור שמתכוין אתה לרדוף אחריו ומיד פונה הוא עורף ובורח מפניך."

הכוונה שבדבר היא, שהוא בורח במתכוין מן הכבוד כדי שהכבוד ירדוף אחריו. כלומד, הוא משים את עצמו ענו כדי שיזכה על-ידי-כך לכבוד יתר, ובזה כשלעצמו הריהו רודף אחרי הכבוד...

מענינה של תורה

- מדוע מתחילים התינוקות בתורת כהנים ולא בספר בראשית? (מדרש רבה ז')
הואיל והתינוקות טהורים והקורבנות טהורים, יבואו טהורים ויתעסקו בטהורים!
- ציין שני טעמים לכך שבמילה 'ויקרא' האות א' זעירא.
(א) בעל הטורים: משה כתב כך משום ענוותנותו וצניעותו, כדי שיראה כאילו כתוב "ויקר", שה' פנה אליו במקרה.
(ב) כלי יקר: לרמז שהקטנים יתחילו ללמוד מכאן, כמו שהאות א' היא תחילת האותיות.
- "אדם כי יקריב מכם קרבן לה".
א. אילו מילים נרדפות ל-אדם ידועות לך? ב. מה ההבדל בין "אדם" ליתר הכינויים?
א. איש, אנוש, גבר.
ב. המילה אדם היא רק בלשון יחיד, ואילו היתר הם גם בלשון רבים. (אישים, אנשים, גברים).
- "אדם כי יקריב...". מה למדים מהמילה "אדם"? (רש"י)
למדים שאסור להקריב מהגזל, כמו שאדם הראשון הקריב רק משלו שהרי היה היחיד בעולם.
- שש פעמים מופיע בפרשתנו הביטוי "אישה ריח ניחוח לה".
כיצד מפרשים רש"י ואונקלוס ביטוי זה?
לפי רש"י: אישה = אש; ניחוח = נחת רוח.
לפי אונקלוס: קרבן שמתקבל ברצון לפני ה'.
- "ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה". מפני מה נשתנתה מנחה

- שנאמר בה נפש? לפי הגמרא מנחות ק"ד: מי דרכו להביא מנחה? עני, מעלה אני עליו כאילו הקריב נפשו לפני!
- "ואם זבח שלמים קרבנו". מה משמעות השם שלמים? מלשון שלום, כי כולם נהנים מהקרבן: הקב"ה, הכהנים והבעלים (מדרש תורת כהנים).
אם עולה קרבנו".
- ציין 2 טעמים לשם עולה. (א) מעלה את ישראל מהגיהנום. (ב) מעולה מכל הקורבנות כי כולה נשרפת, והבעלים לא נהנים מבשרה.
- "וערכו עצים על האש". אילו עצים לא נשרפים במערכה ומדוע? כל העצים כשרים למערכה חוץ מגפן וזית בגלל שיש להם פירות משובחים.
- בעולת העוף נאמר: "והסיר את מוראתו בנוצתה". א. מהי מוראה? ב. מדוע זורקים אותה?
א. זפק. ב. הואיל והעוף אוכל מהגזילות, הכל מצטבר בזפק (= כיס המזון) והרי אסור להקריב מגזל!
- באיזה שם נוסף נקרא חומש ויקרא ומדוע? ספר ויקרא נקרא גם תורת כהנים, כי הוא עוסק בקרבנות.
- מה לומד רש"י מהפירוט: "אם מן הצאן קרבנו מן הכבשים או מן העיזים"? בא למעט 3 סוגים: זקן, חולה ומזוהם, שמהם לא מקריבים.

זכות הלימוד בעלון מוקדשת לרפואתם המהירה והשלמה של ליאב בן שגית ואביחי בן ינון ולעילוי נשמת משה בן יעקב צבי ברג

להקדשות ולקבלת העלון כל יום רביעי באימייל
ניתן לפנות ל: ShealAvicha@gmail.com
לארכיון העלונים:
www.pirsuma.com/shal_avicha

שאלות ותשובות על החפטרה

- מי בתורה השתמש בתיאור דומה - "כארזים עלי מים"?
- בלעם אומר: "מה טובו אהליך יעקב.. כארזים עלי מים" (במדבר כ"ד, 5-6)
17. "חרש ברזל מעצד ופעל בפחם ובמקבות". אילו כלי עבודה הם:
- מעצד.
 - מקבות.
 - גרזן.
 - פטישים.

13. באילו כינויים נקרא עם ישראל בהפטרה?
- ישורון (פס' 2), עם עולם (פס' 7).
14. אילו סוגי קורבנות מוזכרים בהפטרה?
- עולה, מנחה וחטאת.
15. ציין שמות של 4 עצים המוזכרים בהפטרה?
- ארז, תירזה, אלון ואורן. (פס' 14).
16. הנביא ישעיהו מתאר את ישראל "כערבים על יבלי מים" (פסוק 4).

חידון באדיבות פרסומא אתר מידע לקהילה הדתית ברחובות

מנחת ביכורים: "וְאִם-תִּקְרִיב מִנְחַת בִּכּוּרִים, לַיהוָה--אָבִיב קְלוּי בְּאֵשׁ" 1. מהו שמה היותר מפורסם של מנה זו? (רש"י, ד"ה: מנחת בכורים).

2. מתי מקריבים מנחת זו וממה היא עשויה?

קורבנות חטאת ואשם

- מי מביא קרבן חטאת? (ד', ב').
- מהו "כהן משוח"? (ד', ג').
- מהו "פר העלם דבר של הציבור"? (ד', י"ג).
- מי מביא קורבן אשם? (ה', י"ז).

www.pirsuma.com

השלם את הפסוק

וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת-אֹזְכַרְתָּהּ, _____ וּבִשְׂמֵנֶיהָ, עַל-כָּל-לִבְנֹתֶיהָ--אִשָּׁה, לַה'.

אֲשֶׁר _____, יִזְוָא; וְעָשָׂה אֹזֶת מִכָּל-מִצְוֹת ה' אֲלֶקְיוֹ אֲשֶׁר לֹא-תַעֲשֶׂינָהּ, בְּשִׁנְיָה--וְאֲשִׁם.

זֹקֶת עֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם, בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם--כָּל- _____ וְכָל-דָּם, לֹא תֹאכְלוּ.

וְכִפֵּר עֲלֵיו _____ לִפְנֵי ה', וְנִסְלַח לוֹ, עַל-אֹזֶת מִכָּל אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה, לְאִשְׁמֹה בָהּ.

השלימו את המילים החסרות בפסוק, חברו את האותיות הראשונות בכל מילה ותקבלו ביטוי הקשור לפרשה

הידעת?

תהליך אפיית המצות

מוסיפים מים לקמח

הקמח יוצא מ"חדר הקמח" (איפה שהוא נשמר מכל מגע עם מים) ומובא אל החדר שבו מכינים את המצה. מורג הוספת המים לקמח חייבים לסיים את כל תהליך הכנת המצה בתוך שמונה עשרה דקות. בזמן זה ניתן להכין מספר בצקים. כל המשתתפים אומרים "לשם מצות מצווה" לפני שמתחילים לעבוד. מכינים את מצות המצווה שאוכלים לבילי הסדר "לשמה"- לשם הכנת מצות מצווה.

בשמונה עשרה הדקות שמכינים בהן את המצות אפשר להכין מספר בצקים, אבל לאחר שמונה עשרה דקות חייבים לנקות את כל הכלים וליישב אותם לפני שמתחילים שוב באפייה.

במקומות רבים נוהגים המשתתפים לשיר "לשם מצות מצווה" או חלקים מההלל, ובמיוחד כאשר מכינים מצות בערב פסח לאחר חצות- הזמן שהיו מקריבים את קרבן הפסח בבית המקדש.

לשים את הקמח ואת המים

צריך ללוש את הבצק במהירות, אבל גם ביסודיות.

מרכיבים את הבצק

ישנן שיטות שונות לריכוך הבצק. לרוב משתמשים בצינור כבד, עטוף בפלסטיק.

חותכים את הבצק לחתיכות- כל חתיכה תהיה מצה

עומד איש בראש השולחן מחזיק את הבצק ביד. כל בצק כזה נחתך לכ-שש חתיכות וחתיכות אלו מועברות לצוות שעומדים מוכנים עם מערוכים.

מכינים מצות עגולות בעזרת מערוכים

באפייה רגילה שמים קמח על השולחן כדי שהבצק לא יידבק לשולחן. באפיית מצות אסור להוסיף קמח.

מחוררים את המצות

הסיבה שמחוררים את המצות היא כדי שלא יוצרו כיסי אוויר בשעת האפייה.

העברת המצה לתנור

המצה יושבת על מקל עץ פשוט והיא נלקחת אל התנור. התנור אינו באותו החדר איפה שמכינים את המצה, כדי שחום התנור לא יגרום לבצק להחמיץ.

המצה נכנסת ויוצאת מהתנור

המצות נאפות במהירות. יש להיזהר שהמצות לא יגעו זו בזו בתנור. מכינים את המצות לתנור על גבי מקל עץ פשוט (המצה עדיין רכה וגמישה) ומוציאים אותה עם כלי שטוח. צריך להכניס את המצה לתנור לפני תום שמונה עשרה דקות.

הרב המשגיח בודק שהמצות נאפו כדין

הרב המשגיח בודק את כל המצות כדי לוודא שנאפו כדין. לפעמים נוצרים כפלים במצות בשעת האפייה ולפעמים נוצרים כיסי אוויר במצות. במקרים אלה יש חשש שהמצה לא נאפתה בקיפול או בבועה ולעיתים יש צורך לפסול את כל המצה.

המצה מוכנה לליל הסדר...

לא אוכלים מצה בערב פסח, ויש נוהגים מר"ח ניסן.

מתוך אתר הלכה יומית

מצות תימניות רכות לפסח
נוח לאכילה ומתאים גם לקשישים
כשר גם לאשכנזים וספרדים

80 ש"ח לקילו
לפרטים נוספים
והזמנות:
057-3551973

